

VAK: ENGELS

NIVEAU: VWO

DATUM BESPREKING: 23 EN 26 MEI 2026

In dit formulier kunnen alle opmerkingen verzameld worden en als verslag verspreid worden onder alle deelnemers, alle leden van een vaksectie of alle docenten bijvoorbeeld via de website van Levende Talen. Ook is het mogelijk om gerichte vragen aan het College voor Toetsen en Examens te stellen. Het CvTE zal dan ook het verslag aanvullen met een officiële reactie. Het CvTE gaat echter niet op de stoel van de corrector zitten, dus op een opmerking als "mag ik dit antwoord ook goed rekenen?" wordt in principe niet gereageerd, tenzij het CvTE van mening is dat een aanvulling nodig is

Dit formulier bestaat uit een drietal subcategorieën:

Categorie A: Opmerkingen bij de teksten

Categorie B: Opmerkingen bij de opgaven

Categorie C: Algemene opmerkingen en aanbevelingen voor de examenmakers

Toelichting bij de drie subcategorieën:

Categorie A: In deze categorie kunnen per tekst opmerkingen gemaakt worden over de gekozen teksten. Ook is er een mogelijkheid gerichte vragen over de teksten aan het CvTE voor te leggen

Categorie B : In deze categorie kunnen per vraag opmerkingen en aanbevelingen gedaan worden. Dit kunnen aanbevelingen zijn voor de correctoren of aanbevelingen voor de examenmakers zijn. Ook in deze categorie kunnen gerichte vragen over de opgaven aan het CvTE gesteld worden. Bij de bespreking kunnen de vragen in drie subcategorieën geïnclassificeerd worden:

Categorie B1: Er zijn geen opmerkingen bij deze vraag

Categorie B2: Er zijn aanbevelingen voor hetzij correctoren hetzij examenmakers

Categorie B3: De betreffende vraag bevat een onvolkomenheid/fout of is niet volledig. In dat geval kan een gerichte vraag aan het CvTE gesteld worden.

Categorie C: In deze categorie is ruimte voor opmerkingen over het betreffende examens als geheel. Deze opmerkingen zijn vooral evaluatief van aard en zullen meegenomen worden als aanbevelingen voor de normering of toekomstige centrale examens

Disclaimer:

Het CvTE vindt examenbesprekingen waardevol voor het intercollegiaal overleg over de correctie van de examens. Intervisie met collega's is vaak nuttig om samen te verkennen in welke mate antwoorden van examenkandidaten inhoudelijk in lijn zijn met het correctievoorschrift. Deze besprekingen hebben echter geen officiële status. In alle gevallen is het correctievoorschrift, eventueel voorzien van een aanvulling, bindend. Opmerkingen gemaakt tijdens examenbesprekingen 'overrulen' het correctievoorschrift niet.

CATEGORIE A: OPMERKINGEN BIJ DE TEKSTEN

Tekst	Titel/onderwerp	Opmerkingen uit de examenbespreking	Vraag aan CvTE?
1	Wait, this wasn't an exposé on the plandemic?	<ul style="list-style-type: none">- Volgens vele collega's erg moeilijk om mee te beginnen- En het kostte de leerlingen veel tijd om de vragen hierbij te maken	

2	-	- Met de nieuwe layout mist de titel! dit zorgt bij veel leerlingen voor verwarring het lijkt hierdoor alsof het bij tekst 1 hoort	
3	ART - BILLIE ZANGEWA		
4	Boys and Men in Crisis	- Leerlingen geven aan het was lang en dan maar een paar punten te verdienen? Waarom is dat?	
5	Why tech-companies love nature metaphors	- Uniform beeld kwam bij deze tekst naar voren: bijna alle leerlingen pakten het woordenboek en hadden veel moeite met de woordbetekenissen in de tekst	
6	-		
7	Into battle with a culture warrior	- Dit was een erg lastige tekst. Lastig om precies te weten wie en wat. Het onderwerp is heel abstract en zorgt dus veel hiaten en veel cognitieve belasting door de afwisseling en de vraagstelling. Veel herhalend lezen tot gevolg.	
8	-	- Velen vinden het "slordig" dat twee keer hetzelfde boek wordt gebruikt voor zowel HAVO alsook VWO.	
9	Letter New Year's Resolution	- Bij deze tekst was het handiger om eerst de vragen te lezen. Het leide tot	

		reactie zoals; ..en dat voor maar 1 punt dat is vrij weinig	
10	To the Editor	<ul style="list-style-type: none"> - Waar is de variatie? Alweer in hetzelfde examen ingezonden brieven? 	<ul style="list-style-type: none"> - Waarom geen poëzie of ander literair onderdeel? <p>Fijn dat men openstaat voor het gebruik van literaire teksten, waaronder poëzie. Dit jaar is er in het havo examen al een gedicht opgenomen. In het licht van de actualisatie van de examenprogramma's Engels kan men verwachten dat ook toekomstige examens literaire/fictieteksten zal blijven bevatten.</p> <p>Bij de constructie van het examen wordt altijd gezorgd voor een variatie aan tekstsoorten. Ook dit voorliggende vwo-examen bevat een variatie aan tekstsoorten als ingezonden brieven, journalistieke stukken en satirische non-fictie én een literaire tekst, te weten tekst 6.</p>
11	How Jack Nicholson predicted the future of Hollywood	<ul style="list-style-type: none"> - Velen vonden dit een rare combinatie met de soort vraag. Niet echt een geschikte tekst voor scanvraag 	
12			
13			
14			
15			
16			

1 CATEGORIE B: OPMERKINGEN BIJ DE OPGAVEN:

Vraag	categorie	Opmerkingen uit de examenbespreking	Vraag aan CvTE?
1	☐ B1		
	☐ B2		
	☐ B3		
2	☐ B1		
	☐ B2		
	☐ B3		
3	☐ B1		
	☐ B2	Veel leerlingen vonden dit een lastige met name gezien het culturele aspect en een eufemistisch antwoord.	
	☐ B3		<p>Waarom was deze moeilijk vraag zo vroeg in de test?</p> <p>Deze vraag wordt gesteld bij een korte tekst. Die staan doorgaans aan het begin van het examen, zodat kandidaten even hun leesritme kunnen vinden. Het is ook niet de openingsvraag.</p> <p>De vraag zelf ("Leg uit wat de verkoper bedoelde met deze opmerking.") is in onze optiek weinig complex. Om deze te kunnen beantwoorden, moeten leerlingen inderdaad de figuurlijke betekenis van een Britse frasering kunnen duiden. Dit kan voor sommige kandidaten mogelijk uitdagend zijn, maar is passend in een eindexamen op vwo niveau.</p> <p>Ter informatie: op deze vraag is nauwelijks reactie gekomen van de kandidaten zelf via scholieren.com</p>

4	☐ B1		
	☐ B2		
	☐ B3		
5	☐ B1		
	☐ B2		
	☐ B3		
6	☐ B1		
	☐ B2		
	☐ B3		
7	☐ B1		
	☐ B2	Deze vraag was eigenlijk zonder de tekst goed te lezen goed te maken waardoor men veel tijd kwijt was voor weinig punten.	
	☐ B3		
8	☐ B1		
	☐ B2	vele collega's vinden dit een slechte vraag waarbij ook het goede antwoord niet te vinden is in alinea 9. Letterlijk schreef men het volgende: het antwoord klopt niet. Nergens in alinea 9 staat dat geld voor mannen een belangrijke factor blijkt(!) te zijn bij de keuze voor werk. Er wordt wel gehypothetiseerd in zin 2, maar dat is niet voldoende. 'Nee' is hier het goede antwoord.	
	☐ B3		

9	☐ B1		
	☐ B2	Bij vraag 9 kwam de volgende opmerking: de manicurists zijn een voorbeeld van Goldberg en Goldberg zelf zegt dat Reeves geen "redistributive solutions" geeft, dus moeten we ergens concluderen dat Goldberg die manicurists dat wel vindt. het antwoord staat in alinea 9 de laatste zin.	
	☐ B3		
10	☐ B1		
	☐ B2	Bij vraag 10 is volgens sommige geen van de antwoorden goed, omdat er staat in paragraaf 3 : "he's hesitant to offer redistributive solutions" betekent nog niet dat hij overly cautious is"	
	☐ B3		
11	☐ B1		
	☐ B2	Er waren enkele opmerkingen waaronder : Bij vraag 11 is geen van de antwoorden correct. Nergens in de tekst wordt er gesuggereerd dat mannen gemarginaliseerd worden. Er is eerder een lans te breken voor het antwoord A, hoewel ook dat niet helemaal klopt	
	☐ B3		
12	☐ B1		
	☐ B2		
	☐ B3		
13	☐ B1		
	☐ B2		

	☐ B3		
14	☐ B1		
	☐ B2		
	☐ B3		
15	☐ B1		
	☐ B2	<p>Het antwoord 'schendingen van privacy' klopt niet. In de alinea gaat het over zorgen over privacy vanwege het gebruik van / neuzen in gegevens door Meta. Maar dat is wat anders dan de schending van privacy. In de regel zijn gebruikers akkoord gegaan met dit soort datagebruik. Antwoord is dus te specifiek.</p> <p>De vraag doet vermoeden dat leerlingen op zoek moeten naar twee aspecten die zowel in al. 2 als 3 worden genoemd. Beter: "genoemd in alinea 2 en/of 3"</p>	
	☐ B3		
16	☐ B1		
	☐ B2	Zie ook hierboven bij vraag 15 al iets zeggen over iets wat nog gemaakt moet worden bij 16	
	☐ B3		
17	☐ B1		
	☐ B2		
	☐ B3		
18	☐ B1		

	☐ B2		
	☐ B3		
19	☐ B1		
	☐ B2		
	☐ B3		
20	☐ B1		
	☐ B2		
	☐ B3		
21	☐ B1		
	☐ B2		
	☐ B3		<p>waarom is er gekozen om te refereren naar de alinea's als "part" zeer verwarrend</p> <p>Dit is een literaire tekst die geen alinea's bevat. Om kandidaten toch houvast te geven, wordt verwezen naar <i>parts</i>.</p>
22	☐ B1		
	☐ B2		
	☐ B3		
23	☐ B1		
	☐ B2	Er moet antwoord gegeven worden terwijl er weer iets mist wat bij vraag 25 aan bod komt.	
	☐ B3		
24	☐ B1		

	☐ B2		
	☐ B3		
	☐ B1		
25	☐ B2	Formulering van de vraag is moeilijk	
	☐ B3		
	☐ B1		
26	☐ B2	Formulering van de vraag is moeilijk	
	☐ B3		
	☐ B1		
27	☐ B2	De leerlingen moesten teveel moeilijke woorden opzoeken waarbij niet alle woorden gevonden werden in de woordenboeken	
	☐ B3		
	☐ B1		
28	☐ B2	28 en 29 de vragen kunnen beter omgedraaid worden	
	☐ B3		<p>Waarom is hier voor gekozen?</p> <p>Uit het commentaar wordt niet duidelijk waarom gedacht wordt dat vraag 28 en 29 beter omgedraaid zouden kunnen worden. Ons inziens is de huidige volgorde logisch, omdat deze de chronologische leeslijn volgt: in het eerste deel van alinea 3 vindt men het antwoord op vraag 2, daarna op vraag 29. De informatie uit het tweede deel is ook niet nodig om vraag 28 te beantwoorden.</p>
	☐ B1		

29	☐ B1		
	☐ B2	28 en 29 de vragen kunnen beter omgedraaid worden	
	☐ B3		Waarom is hier voor gekozen? Zie hierboven
30	☐ B1		
	☐ B2	De lay-out wordt als storend ervaren onder andere door het missen van een witregel.	
	☐ B3		
31	☐ B1		
	☐ B2		
	☐ B3		
32	☐ B1		
	☐ B2		
	☐ B3		
33	☐ B1		
	☐ B2		
	☐ B3		
34	☐ B1		
	☐ B2		
	☐ B3		
35	☐ B1		
	☐ B2	Antwoord A kan volgens allen ook waarom is deze fout	

	☐ B3		<p>Waarom is deze fout?</p> <p>Uit het commentaar wordt niet duidelijk waarom er gedacht wordt dat A ook goed zou kunnen zijn.</p> <p>De uitdrukking <i>They have paved the way</i> (antwoord A) wordt doorgaans gebruikt in contexten waarbij verwezen wordt naar verdiensten of pionierswerk van personen of groepen uit het verleden, waarmee zij een fundament hebben gelegd of obstakels hebben weggenomen, waardoor iets in de toekomst kan veranderen.</p> <p>Dat is in deze tekst niet het geval. Voorheen vonden mensen het al makkelijker om te geloven dat vroeger alles beter was dan om te geloven in een betere toekomst, en dat is volgens Mitchell niet veranderd. Bewegingen als Take Back Control en Make America Great Again spelen in op deze zelfde psychologische behoefte. Om die reden is "They still do" (antwoord C) hier het juiste antwoord.</p>
36	☐ B1		
	☐ B2		
	☐ B3		
37	☐ B1		
	☐ B2		
	☐ B3		
38	☐ B1		
	☐ B2		
	☐ B3		

39	☐ B1		
	☐ B2		
	☐ B3		
40	☐ B1		
	☐ B2		
	☐ B3		
41	☐ B1		
	☐ B2		
	☐ B3		
42	☐ B1		
	☐ B2		
	☐ B3		
43	☐ B1		
	☐ B2	Velen vinden dit niet echt een scanvraag.. "Voorts was het examen lang en de lay-out afleidend. Vraag 43 was een soort van afterthought in alle opzichten"	
	☐ B3		
44	☐ B1		
	☐ B2		
	☐ B3		
45	☐ B1		
	☐ B2		

	☐ B3		
46	☐ B1		
	☐ B2		
	☐ B3		
47	☐ B1		
	☐ B2		
	☐ B3		
48	☐ B1		
	☐ B2		
	☐ B3		
49	☐ B1		
	☐ B2		
	☐ B3		
50	☐ B1		
	☐ B2		
	☐ B3		

CATEGORIE C: ALGEMENE OPMERKINGEN EN AANBEVELINGEN

	Opmerking/aanbeveling	Vraag aan CvTE?
	De inhoud van de teksten werd door vele als erg abstract ervaren.	
	Bij vragen over het aanduiden van de juiste zin staat nu de opmerking: "Sommige kandidaten kiezen er voor om de zin pas te citeren vanaf het inhoudelijk bepalende deel. Als het zonder twijfel duidelijk is dat de correcte zin is	Wat is hier de meerwaarde van? Moeten wij laten meewegen wat het inhoudelijk bepalende deel van de zin is?

	<p>aangewezen, dan verdient de kandidaat het scorepunt." Die tweede zin is duidelijk, maar die eerste is verwarrend. Wat is hier de meerwaarde van? Opmerking: Die zin kan beter weg, daar wordt de opmerking veel duidelijker van.</p>	<p>Het eerste deel van deze zin is toegevoegd aan het CV omdat er onder correctoren vorig jaar juist onduidelijkheid was of ze citaten vanaf het inhoudelijk bepalende deel (i.p.v de eerste twee woorden) mochten goedrekenen.</p>

REACTIE CVTE:

Hartelijk dank voor het toesturen van dit verslag. Dit geeft ons waardevolle informatie die we mee kunnen nemen naar de constructie van toekomstige examens. Waar in de rechterkolom een specifieke vraag was opgenomen voor CvtE, is daar (in blauw) ook een antwoord geformuleerd. Alle andere opmerkingen (soms in vraagvorm) nemen wij mee in de evaluatie van dit examen.